

Tuloslaskelma

	1.1.—31.12.1990	1.1.—31.12.1989		
Korkotuotot				
Kotimaiset (1)				
Päiväluotoista	36 156 399,45	57 595 448,58		
Sijoitustodistuksista	2 716 275 769,53	1 905 018 286,23		
Määräaikaisista luotoista	656 175 438,20	27 515 137,03		
Satovahinkolainoista	—	57 897 144,96		
KTR-luotoista	160 372 243,68	178 716 605,21		
Joukkovelkakirjoista	197 345 668,31	197 974 379,83		
Muista saamisista	38 652 329,95	45 995 144,51	2 470 712 146,35	
Ulkomaiset (2)				
Kansainväliseltä valuut- tarahastolta	123 027 251,78	123 984 699,36		
Arvopapereista	1 726 690 427,59	1 474 136 187,47		
Muista valuuttasaamisista	936 409 046,35	692 054 712,82	2 290 175 599,65	
Korkotuotot yhteensä	6 591 104 574,84	4 760 887 746,00		
Korkokulut				
Kotimaiset (3)				
Päivätalletuksista	— 31 677 071,64	— 16 141 966,88		
Sijoitustodistuksista	— 34 433 756,20	— 44 489 192,71		
Määräaikaisista talletuksista	— 260 367 509,60	—		
Kassavarantotalletuksista	— 2 042 937 258,94	— 1 626 223 706,19		
Terminikaupoista	— 246 231 166,02	— 3 009 226,24		
Kassavaratalletuksista	— 37 280 821,92	— 46 558 904,11		
Eläkerahastotalletuksista	— 354 201 612,06	—		
Suhdannetalletuksista	— 79 114 003,43	— 64 715 934,06		
Investointitalletuksista	— 609 094 689,03	— 439 765 714,94		
Pääomantuonti- talletuksista	— 27 403 841,25	— 58 162 261,44		
Muista veloista	— 66 173 232,54	— 66 682 269,25	— 2 365 749 175,82	
Ulkomaiset				
Kansainväliselle valuut- tarahastolle	— 67 044 210,89	— 64 138 869,86		
Muista veloista	— 32 110 473,02	— 9 378 540,88	— 73 517 410,74	
Korkokulut yhteensä	— 3 888 069 646,54	— 2 439 266 586,56		
Korkokate (4)	2 703 034 928,30	2 321 621 159,44		
Muut tuotot (5)				
Toimitusmaksut ja palkkiot	5 944 761,50	3 799 575,24		
Muut	51 701 889,20	144 548 189,83	148 347 765,07	
Muut kulut (6)				
Palkat	— 152 348 781,98	— 134 273 855,83		
Sosiaalikulut	— 58 018 389,00	— 54 172 981,86		
Setelien valmistus	— 45 794 771,04	— 39 536 017,75		
Poistot	— 71 101 913,95	— 87 459 315,05		
Muut	— 79 122 854,59	— 63 550 437,96	— 378 992 608,45	
Tulos ennen kurssieroja ja varauksia	2 354 294 868,44	2 090 976 316,06		
Ulkomaisten arvopaperei- den kurssierot (7)	— 239 709 855,44	— 277 956 226,00		
Valuuttakurssierot (8)	— 1 308 245 860,34	— 1 200 154 250,21		
Eläkevastuuvarauksen lisäys (9)	— 400 000 000,00	— 150 000 000,00		
Ohjesäännön 30 §:n mukaisen varauksen lisäys (9)	— 406 339 152,66	— 134 920 522,03		
Tilikauden voitto (10)	—	+ 327 945 317,82		

Tilinpäätöksen liitteet

	31.12.1990	31.12.1989		
Setelinanto, mk				
Setelinanto-oikeus	37 306 670 036,86	23 010 387 816,16		
Käytössä	14 893 667 766,83	13 392 218 071,18		
Setelinantovara	22 413 002 270,03	9 618 169 744,98		
Kotimaiset markka/valuutta- termiinisopimukset, mk (keskikurssi 31.12.)				
Terminiostosopimukset	6 123 290 000,00	—		
Terminiimyyntisopimukset	—	202 950 000,00		
Ulkomaiset valuutta/valuuttatermiini- sopimukset, mk (ostetun valuutan keskikurssi 31.12.)	3 050 319 156,00	—		
Osakkeet ja osuudet, mk (nimellisarvo)				
Bank for International Settlements	42 385 297,30	43 394 032,97		
Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy	19 500 000,00	10 400 000,00		
Kiinteistöosakkeet	2 309 920,00	2 309 920,00		
Asunto-osakkeet	1 122 983,00	401 000,00		
Muut osakkeet ja osuudet	877 700,00	853 300,00		
Yhteensä	66 195 900,30	57 358 252,97		
Takaukset, mk	11 942 425,18	15 506 904,02		
Eläkesitoumuksista johtuva vastuu, milj. mk				
Suomen Pankin eläkevastuu	1 500	1 233		
— tästä varauksilla katettu	850	450		
Setelipainon eläkevastuu	208	185		
Kokonaisvastuu yhteensä	1 708	1 418		
Suomen Pankin kiinteistöt				
Kiinteistö	Osoite	Valmistumis- vuosi	Tilavuus noin m³	
Helsinki	pääkonttori	Rauhankatu 16	1883/1961	49 500
	”	Rauhankatu 19	1954	33 000
	”	Unioninkatu 33	1848	17 500
	asuinrakennus	Snellmaninkatu 23	1896/1988	27 500
	”	Liisankatu 14	1928	48 500
	huvila	Ramsinientie 7	1920/1983	4 500
Joensuu	haarakonttori	Torikatu 34	1984	11 000
Jyväskylä	”	Kauppakatu 21	1950	32 000
Kotka	”	Keskuskatu 19	1910	9 000
Kuopio	”	Kauppakatu 25—27	1912	7 500
Lahti	”	Torikatu 3	1929	36 500
Mikkeli	”	Päivönkatu 15	1965	7 500
Oulu	”	Kajaaninkatu 8	1973	17 000
Pori	”	Valtakatu 11	1853/1913	11 500
Rovaniemi	”	Valtakatu 10—12	1988	15 500
Tampere	”	Hämeenkatu 13	1942	36 000
Turku	”	Linnankatu 20	1914	10 500
Vaasa	”	Kirkkopuistikko 22	1952	55 500
Vantaa	setelipaino	Suometsäntie 1	1979	311 500
Inari	tunturimaja	Saariselkä	1968/1976	2 000

Tilinpäätöksen kommentit

Yleiset tilinpäätös- ja kirjausperiaatteet

Suomen Pankin tase noudattaa sektorijakoa, mikä antaa kuvan keskuspankin ja ulkomaiden sekä kotimaan sektoreiden välisistä rahoitussuhteista. Taseessa noudatetut arvostusperiaatteet on selostettu kommentoitavien tase-erien yhteydessä. Käyttöomaisuus ja pitkävaikutteiset menot kirjataan kokonaan kuiluiksi hankintavuonna Suomen Pankin ohjesäännön edellyttämällä tavalla, eivätkä ne niin ollen sisälly taseeseen. Käyttöomaisuudesta on tehty selkoa taseen liitetiedoissa.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on muutettu markoiksi tilinpäätöspäivänä voimassa olleiden keskikurssien mukaisesti. Keskikurssilla tarkoitetaan Suomen Pankin osto- ja myyntikurssin keskiarvoa. Kaikki valuuttakurssien muutoksista johtuvat saamisten ja velkojen arvon muutokset on kirjattu tulosaikutteisesti, ja ne sisältyvät tuloslaskelmassa valuuttakurssieroihin.

Suomen Pankin setelipainon ja Sitran tiedot eivät sisälly pankin tilinpäätökseen. Setelipaino ja Sitra antavat toiminnastaan erilliset kertomukset.

Taseen kommentit

1. Kulta ja ulkomaiset erät

Kulta on aiempien vuosien tapaan kirjattu taseessa arvoon 35 mk/g. Kultaa oli vuoden lopussa 62 277 kg, ja sen markkinahintainen arvo oli noin 2 820 milj. markkaa.

Valuuttasaamisissa esiintyviä erityisiä nosto-oikeuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa vastaa velkapuolen erä osoitetut erityiset nosto-oikeudet (SDR). Molemmista eristä maksetaan SDR-koron suuruisa korkoa.

SDR-määräinen varanto-osuus sekä markkaosuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa muodostavat yhdessä Suomen jäsenosuu- den valuuttarahastossa. Markkaosuuden vastaerä sisältyy ulkomaisissa veloissa erään Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit. Markkaosuus ja sitä vastaavat markkatilit on sidottu erityisten nosto-oikeuksien kurssiin Kansainvälisen valuuttarahaston soveltaman käytännön mukaisesti.

Vaihdeettavat valuutat koostuvat pääosin ulkomaisista valtioiden liikkeeseen laskemista tai valtioiden takaamista arvopapereista sekä pankkitalletuksista. Erään sisältyvät myös ulkomaiset avistatilit sekä pankin hallussa olevat ulkomaiset maksuvälineet.

Vaihdeettavaan valuuttavarantoon kuuluvat arvopaperit on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon Suomen Pankin ohjesäännön 6. §:n mukaisesti.

Sidotut valuutat sisältävät Bulgarian selvitystilin saldon. Määräaikainen saaminen on Neuvostoliiton ulkomaantalouselämyksen kanssa sovittu korollinen erityistili, joka on suojattu sitomalla lainan arvo vaihdettavista valuutoista koostuvaan valuuttakoriin. Vuoden alussa tilin saldo oli 235 milj. ruplaa; vuoden aikana Neuvostoliitto lyhensi lainaa 175 milj. ruplaa.

Vaihdeettavat valuuttavelat sisältävät kansainvälisten järjestöjen ja ulkomaisten pankkien vaihdettavat markkasaamiset Suomen Pankilta.

Sidotut valuuttavelat sisältävät Neuvostoliiton selvitystilin saldon. Vuonna 1989 taseerään sisältyi myös Saksan demokraattisen tasavallan selvitystilin saldo.

2. Saamiset rahoituslaitoksilta

Päiväluotot ovat keskuspankkirahoitukseen oikeutettujen rahalaitosten sekkitilien saldoja. Päiväluottoja ei ollut tilikauden 1990 lopussa.

Sijoitustodistukset ovat pankkien liikkeeseen laskemia markkinahintaisia arvopapereita. Sijoitustodistukset on arvostettu hankintahintaan. Samaan tase-erään sisältyy sijoitustodistusten kertynyt korko, 180 milj. markkaa.

Käteisvaraluotot, joilla rahoitetaan rahalaitosten hallussaan pitämiä seteli- ja metallirahakassoja, ovat korottomia. Käteisvaraluottotekniikkaa muutettiin marraskuussa siten, että käteisvaraluotto myönnetään kuukaudeksi kerrallaan edellisen kuukauden toteutuneiden kassasaldojen perusteella.

Rahalaitosten joukkovelkakirjalainat ovat luonteeltaan pääasiassa sijoitusomaisuutta. Ne on arvostettu nimellisarvoon.

3. Saamiset julkiselta sektorilta

Joukkovelkakirjalainat sisältävät kuntien liikkeeseen laskemia arvopapereita; ne on arvostettu nimellisarvoon.

Valtion metallirahavastuu osoittaa rahapajan Suomen Pankille toimittamien metallirahojen nettomäärän.

4. Saamiset yrityksiltä

Viennin rahoitusjärjestely loppui vuoden 1990 aikana.

Kotimaisia toimitusluottoja on myönnetty sekä yksittäisvelkakirjalainoina että joukkovelkakirjalainoina, joten ne on esitetty taseessa erikseen. Joukkovelkakirjalainat on arvostettu nimellisarvoon. KTR-luotoille on pankkien takaus. Korko vaihtelee pelkästä peruskorosta peruskorkoon lisätynä 2.5 prosenttiyksiköllä.

Muut joukkovelkakirjalainat sisältävät lähinnä sijoitusomaisuudeksi luokiteltavia arvopapereita, jotka on arvostettu nimellisarvoon.

5. Muut saamiset

Siirtosaamiset sisältävät pääasiassa korkosaamisia. Muihin saamisiin sisältyy 111 milj. markkaa henkilökunnan asuntolainoja. Asuntolainojen korko on peruskoron suuruisen.

6. Liikkeessä oleva raha

Liikkeessä oleva raha on yleisön ja rahalaitosten hallussa oleva setelistö ja metalliraha.

7. Velat rahoituslaitoksille

Päivätalletukset sisältävät keskuspankkirahoitukseen oikeutettujen rahalaitosten sekkitilien saldoja. Päivätalletuskorko oli 4 %.

Kassavarantotalletukset olivat joulukuun lopussa 7 % kassavarantopohjasta. Suomen Pankin ja pankkien välillä huhtikuussa solmitun uusitun kassavarantosopimuksen mukaan talletusvelvollisuuden enimmäismäärä

on 8 % kassavarantopohjasta. Kassavarantotalletusten korko on toukokuusta 1990 alkaen 3 kuukauden heliborkorko vähennettynä 3 prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 8 %; siihen saakka korko oli 0.25 prosenttiyksikköä alle peruskoron.

8. Velat julkiselle sektorille

Vuonna 1989 kassavaratalletukset olivat valtion tekemiä kassasijoituksia. Helmikuun 1990 alussa ne siirrettiin valtion eläkerahastotalletuksiksi. Tase-erään sisältyvät myös kuntien tekemät eläkerahastotalletukset.

Eläkerahastotalletukset purettiin asteittain heinäkuusta alkaen. Valtion eläkerahastotalletusten korko oli 9.5 % ja kuntien 10 %.

Suhdannetalletukset ovat lääninverovirastojen liiketoiminnan harjoittajilta keräämiä talletuksia. Talletusten korko on 2.5 prosenttiyksikköä alle peruskoron.

Vuoden 1989 tase-erä vientitalletukset olivat tullihallituksen selluloosan ja sellupaperin (ns. puuvapaa painopaperi) viejiltä keräämiä talletuksia, jotka palautettiin vuonna 1990.

9. Velat yrityksille

Investointi- ja alushankintatalletukset ovat investointi- ja alushankintavarauksen tehneiden yritysten lakisääteisiä talletuksia Suomen Pankissa. Talletukset ovat korollisia, ja korko määräytyy talletus- ja käyttöajankohdan mukaan. Korko vaihtelee 3 prosentista peruskorkoon vähennettynä 2.5 prosenttiyksiköllä.

Pääomantuontitalletukset vuonna 1989 olivat yritysten lyhytaikaisesta ulkomaisesta pääomantuonnista aiheutuneita kassavarantotalletuksia, jotka purettiin keväällä 1990.

10. Muut velat

Siirtovelat ovat pääasiassa korkojen jakotuksesta aiheutuneita eriä.

Muut velat sisältävät 9 milj. markkaa liikkeessä olevan vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä.

11. Arvonjärjestelytili ja varaukset

Tase-erä koostuu seuraavista eristä:

	31.12.1990	
	milj. markkaa	
Arvonjärjestelytili ja varsinaiset varaukset	2 731	
Varaus eläkevastuun kattamiseksi	850	
Arvostuserot	— 135	
Yhteensä	3 448	

Arvonjärjestelytili ja varsinaiset varaukset sisältävät oman pääoman reaaliarvon turvaamiseksi sekä valuuttamääräisiin saamiin, velkoihin ja termiiniosimuksiin sisältyvän riskin kattamiseksi tehdyt varaukset. Vuoden 1990 tilinpäätöksessä tehtiin 406 milj. markan varaus tähän tarkoitukseen.

Vuoden 1990 tilinpäätöksessä tehtiin 400 milj. markan varaus eläkevastuun osittaiseksi kattamiseksi. Eläkevastuunvarauksen määrä kasvoi näin 850 milj. markkaan. Suomen Pankin eläkesitoumusten määrä on 1 500 milj. markkaa, ja tästä on varauksilla katettu 57 %.

Vaihdeettavaan valuuttavarantoon kuuluvat ulkomaiset arvopaperit, joiden hankintahinta tai sitä alhaisempi markkinahinta on yli nimellisarvon, on taseessa arvostettu nimellisarvoon entisen käytännön mukaisesti. Nimellisarvon ja tuloslaskelmassa laskentaperusteena olevan ns. alimman arvon erotus on kirjattu arvonjärjestelytilin vähennykseksi.

12. Oma pääoma

Oman pääoman muutokset käyvät ilmi seuraavasta:

	31.12.1990	31.12.1989	Muutos
	milj. mk	milj. mk	
Kantarahasto	5 000	5 000	—
Vararahasto	764	436	+ 328
Tilikauden voitto	0	328	— 328
Yhteensä	5 764	5 764	0

Tuloslaskelman kommentit

Suomen Pankin tulos ennen varaussiirtoja oli 806 milj. markkaa. Tulos käytettiin täysi-

määräisesti pankin varausten kartuttamiseen.

Kotimaiset korkotuotot kasvoivat huomattavasti. Kasvu johtui sijoitustodistusten ja määräaikaisten luottojen korkotuottojen lisääntymisestä.

Myös kotimaiset korkokulut kasvoivat. Tämä johtui pääasiassa kassavarantotalletusten korkokulujen kasvusta. Valtion ja kuntien eläkerahastotalletuksille maksetut korot olivat uusi korkokuluerä.

Korkokate kasvoi 381 milj. markkaa.

Tilikauden tulosta pienensivät ulkomaisen arvopapereiden kurssitappiot ja valuuttakurssitappiot.

1. Kotimaiset korkotuotot

Kotimaiset korkotuotot lisääntyivät edellisvuotisesta 1 334 milj. markkaa. Lisäys johtui pääasiassa sijoitustodistusten ja määräaikaisten luottojen korkotuottojen kasvusta. Sijoitustodistusten korkotuotot olivat 2 716 milj. markkaa ja sijoitustodistussalkun keskimääräinen korkotuotto vuoden aikana noin 13 %. Määräaikaisten luottojen korkotuotot olivat 656 milj. markkaa.

2. Ulkomaiset korkotuotot

Ulkomaiset korkotuotot vuonna 1990 olivat 2 786 milj. markkaa. Lisäys vuoden 1989 korkotuottoihin verrattuna oli 496 milj. markkaa.

3. Kotimaiset korkokulut

Kotimaiset korkokulut lisääntyivät 1 423 milj. markkaa. Kassavarantotalletusten korkokulut olivat 417 milj. markkaa suuremmat kuin vuonna 1989. Määräaikaistalletuksille maksetut korkokulut olivat 260 milj. markkaa. Valtion ja kuntien eläkerahastotalletuksille maksetut korkokulut, 354 milj. markkaa, olivat uusi erä.

4. Korkokate

Korkokate oli 2 703 milj. markkaa.

5. Muut tuotot

Muut tuotot olivat 57 milj. markkaa. Erään sisältyy vuokratuottoja 34 milj. markkaa sekä osinkotuottoja Kansainväliseltä järjestelypankilta 6 milj. markkaa.

6. Muut kulut

Sosiaalikulut sisältävät 47 milj. markkaa maksettuja eläkkeitä.

Käyttöomaisuus ja pitkävaikutteiset menot kirjataan poistoina kuluksi hankintavuonna Suomen Pankin ohjesäännön mukaisesti. Poistot sisältävät siis tilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden ja muut pitkävaikutteiset menot kokonaisuudessaan. Poistoihin sisältyy 19 milj. markkaa rakennusten, 37 milj. markkaa koneiden ja kaluston poistoja sekä Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy:n osakepääoman korotus, 9 milj. markkaa.

7. Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot

Ulkomaisten arvopapereiden kurssierot sisältävät arvopapereiden myynnistä realisoituneet kurssivoitot ja -tappiot sekä salkussa olevien arvopapereiden hankintahinnan ja

sitä alemman markkinahinnan erotuksen. Jos ulkomainen arvopaperisalkku olisi arvostettu vuodenvaihteessa vallinneisiin markkinahintoihin, arvopapereiden kurssitappiot olisivat olleet 72 milj. markkaa.

8. Valuuttakurssierot

Valuuttakurssieroihin kirjataan valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet saamisten ja velkojen arvon muutokset sekä valuuttavaihtotuotot nettomääräisinä. Pankki kirjasi 1 308 milj. markan kurssitappiot. Tappio johtui pääasiassa keskeisen varantovaluutan, Yhdysvaltain dollarin, kurssin laskusta.

9. Varausten muutos

Oman pääoman reaaliarvon turvaamiseksi tehtäviä varauksia lisättiin 406 milj. markkaa; varaus on ohjesäännön 30. §:n mukainen. Eläkevastuun kattamiseksi osittain tehtiin 400 milj. markan suuruinen varaus.

10. Tilikauden tulos

Tulos käytettiin täysimääräisesti varausten kartuttamiseen.

Pankkivaltuusmiehet ovat kertomusvuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä 6 §:n määräämän pankin lainausliikkeen ja veloitustakauksen sekä muiden sijoitusten tarkastuksen seuraavasti: lokakuuta 9, helmikuuta 23, huhtikuuta 30, toukokuuta 22, elokuuta 17, lokakuuta ja 19 joulukuuta.

Inventoinnit ja haarakonttorien tarkastukset

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat inventoineet pääkonttorin kassat ja kassaholivit, laina- ja vakuuskirjat sekä pantit ja talletukset. Inventoinneissa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoineet, että haarakonttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien kassat ja holivit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmesti vuodessa.

siis alimman markkinaarvon erotuksen. Jos alimman arvopaperin arvo on korkeampi kuin alimman arvopaperin arvo, erotus on kirjattu arvopaperien kurssi-lappioihin. Vastuuveltojen arvo on alimman arvopaperin arvo.

Arvonjärjestelyt ja varaukset
 Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä. Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä. Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä. Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

12. Oma pääoma

Oman pääoman muutokset käyvät ilmi seuraavasta:

	31.12.1990	31.12.1989
Kantarahast	5 000	5 000
Vararahasto	764	438
Tilikauden vointo	0	328
Yhteensä	5 764	5 764

Tuloslaskelman kommentit

Suomen Pankin tulos ennen varausmuutoksia oli 806 milj. markkaa. Tulos käytettiin täysi-

suoritusveltojen arvopaperien kurssi-lappioihin. Vastuuveltojen arvo on alimman arvopaperin arvo.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Ulkomaisten korkotuotot vuonna 1990 olivat 2 786 milj. markkaa. Lisäys vuoden 1989 korkotulosta verrattuna oli 496 milj. markkaa.

3. Kotimaiset korkokulut

Kotimaiset korkokulut lisääntyivät 1 422 milj. markkaa. Kassavarantotalletusten korkokulut olivat 417 milj. markkaa suurimmat vuonna 1989. Määräaikaisille talletuksille maksetut korkokulut olivat 260 milj. markkaa. Valtion ja kuntien eläkerahastotalletuksille maksetut korkokulut, 354 milj. markkaa, olivat uusi erä.

4. Korkokate

Korkokate oli 2 703 milj. markkaa.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

PANKKIVALTUUSMIESTEN KÄSITTELEMIÄ ASIOITA

Tilintarkastus

Vuoden 1989 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, taloustieteen maisteri Markus Aaltonen, kauppatieteiden kandidaatti Esko Seppänen, oikeustieteen kandidaatti Ben Zyskowitz, kaupunkitarkastaja Kalevi Mattila ja merkantti Pentti Kettunen suorittivat 12.—15. helmikuuta Suomen Pankin tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tarkastuksen vuodelta 1989.

Tilintarkastajien lausunnon mukaisesti pankkivaltuusmiehet myönsivät kokouksessaan 21. maaliskuuta johtokunnalle vastuuvapauden pankin hoidosta vuodelta 1989.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat kertomusvuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä 5 §:n määräämän pankin lainausliikkeen ja valuuttakaupan sekä muiden sijoitusten tarkastuksen seuraavina aikoina: 9. helmikuuta, 25. huhtikuuta, 30. toukokuuta, 23. elokuuta, 17. lokakuuta ja 19. joulukuuta.

Inventoinnit ja haarakonttorien tarkastukset

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat inventoineet pääkonttorin kassat ja kassaholvit, laina- ja vakuusasiakirjat sekä pantit ja talletukset. Inventoinneissa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että haarakonttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmesti vuodessa.

Arvonjärjestelyt ja varaukset on esitetty tuloslaskelman liitteissä.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosäännön 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 1967 rahasto (Sitra)

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Sitran tilit vuodelta 1989 ja lähettäneet jäljennökset toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Kokouksessaan 19. joulukuuta pankkivaltuusmiehet totesivat, että laki Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta (717/90) tulee voimaan 1. tammikuuta 1991. Rahasto on valtiopäiväjärjestyksen 83 §:ssä tarkoitettu eduskunnan vastattavana oleva rahasto ja saa käyttää toiminnassaan nimitystä Sitra.

Rahaston tavoitteena on lain mukaan "edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä toimimalla erityisesti sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, jotka vaikuttavat kansantalouden voimavarojen käyttöä tehostavasti tai tutkimuksen ja koulutuksen tasoa kohottavasti taikka jotka selvittävät tulevaisuuden kehitysvaihtoehtoja".

Edelleen pankkivaltuusmiehet totesivat, että lain mukaan rahaston hallintoa hoitavat hallintoneuvosto, hallitus ja yliasiamies. Hallintoneuvostoon kuuluvat eduskunnan kulloinkin asettamat valtiopäiväjärjestyksen 83 §:ssä tarkoitetut pankkivaltuusmiehet. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii pankkivaltuusmiesten puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana pankkivaltuusmiesten varapuheenjohtaja.

Kertomus E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta

Kokouksessaan 9. helmikuuta pankkivaltuusmiehet merkitsivät tiedoksi Suomen Kulttuurirahaston selostuksen E. J. Längmanin rahastojen toiminnasta 1.10.1988—30.9.1989.

Koronmaksu pankkien kassavarantotalletuksille

Huhtikuun 25. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet päättivät koron maksamisesta uudistettavan kassavarantosopimuksen mukaisille Suomen Pankkiin tehtäville kassavarantotalletuksille. Johtokunnan esitys asiasta 19. huhtikuuta:

”Ajatus nykyisen sopimus pohjaisen kassavarantotalletuksen korvaamisesta lakisääteisellä järjestelmällä kariutui keväällä 1989 sekä lainsäädännöllisiin näkökohtiin että integraatiokehityksen mukanaan tuomiin ongelmiin.

Lainsäädäntöhankkeen kariuduttua on pankkien kanssa valmisteltu nykyisen sopimuksen uudistamista. Rahoitusmarkkinoiden integraation eteneminen, viime vuoden lopulla tapahtunut markkinakorkojen voimakas nousu sekä kaavailut talletusten verotuskohdelun muuttamiseksi ovat tuoneet valmistelutyöhön jatkuvasti uusia aineksia.

Käydyissä neuvotteluissa on sekä integraationäkymiä että kotimaisten rahoitusmarkkinoiden kehittämistä ajatellen päädytty nykyistä noin 10 prosenttia suppeampaan kassavarantopohjaan, johon kuuluisivat vain kotimaiset talletukset. Talletusvelvoite olisi edelleen enintään 8 prosenttia, mutta vuoden 1991 heinäkuusta alkaen kuitenkin enintään 7 prosenttia.

Nykyisen sopimuksen mukaan kassavarantotalletuksille maksetaan korkoa Suomen Pankin peruskorko miinus 1/4 prosenttiyksikköä. Kun markkinakorot viime vuoden lopulla nousivat 16 prosentin tasolle, kassavarantotalletuksen raskaus pankkien kannattavuudelle nousi lähes 1.8 miljardiin markkaan vuodessa. Tällaista raskautasoa ei pitemmän päälle voida pitää pankkien vakavaraisuuden kannalta mahdollisena eikä

myöskään rahapolitiikan kannalta välttämättömänä. Kassavarantotalletusten peruskorkoon sidottu korko merkitsisi jatkossakin pankkien kannalta huomattavaa korkoriskiä.

Näistä syistä on käydyissä neuvotteluissa päädytty alustavasti korkolausekkeeseen, jonka mukaan kassavarantotalletuksille maksettaisiin korkoa 3 kuukauden heliborkorko vähennettynä 3 prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 8 prosenttia.

Tämä korkolauseke rajoittaisi kassavarantotalletuksen kannattavuusrasituksen enintään runsaaseen 600 miljoonaan markkaan vuodessa vuoden 1989 lopun lukujen mukaan laskettuna. Kassavarantotalletuksille maksettavaa korkoa koskevan korkolausekkeen muuttaminen edellyttää kuitenkin pankkivaltuusmiesten hyväksymistä.

Edellä esitetyn perusteella Suomen Pankin johtokunta esittää kunnioittavasti, että Pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisivät, että

Suomen Pankki voi toukokuun 1. päivästä 1990 alkaen maksaa pankkien Suomen Pankissa pitämille kassavarantotalletuksille korkoa, joka on 3 kuukauden heliborkorko vähennettynä 3 prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 8 prosenttia.”

Suomen Pankin vakuusjärjestelmä

Marraskuun 28. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet saivat johtokunnalta selostuksen keskuspankkirahoituksessa noudatettavasta vakuusjärjestelmästä, joka on parhaillaan valmisteltavana. Uusi järjestelmä on tarkoitus ottaa kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 1991 aikana.

Suomen Pankin haarakonttorit

Pankkivaltuusmiehet saivat kokouksessaan 4. kesäkuuta johtokunnalta selostuksen Suomen Pankin haarakonttoreiden toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

Suomen Pankin johtosäännön muutoksia

Toukokuun 30. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet päättivät kumota Suomen Pankin johtosäännön (48/26) 10 ja 11 §:n sekä muuttaa 7 §:n. Johtokunnan esitys asiasta 22. toukokuuta:

”Suomen Pankin holvien ja kassojen hoitoa koskevat ohjeet perustuvat pankkivaltuusmiesten vahvistaman Suomen Pankin johtosäännön (48/26) 7, 10, 11 §:ään.

Pankin holvi- ja kassatoiminnan puitteet ovat varsinkin pääkonttorin osalta johtosäännön ja siihen perustuvien ohjeiden voimassaoloaikana muuttuneet huomattavasti toiminnan siirryttyä pääosin Vantaalle. Johtosäännön määräykset ovat lisäksi monilta osin liian jäykkiä eivätkä vastaa siten enää toimintojen järjestämiselle asetettavia käytännön vaatimuksia. Johtosäännön kassavastuita koskevat määräykset ovat vanhavuutensa vuoksi tulkinvaraisia ja osittain jääneet jälkeen voimassa olevan vahingonkorvauslain (412/74) periaatteista.

Johtosäännön 7 §:ssä olevat nykyiset määräykset ovat luonteeltaan teknisiä ja koskevat pelkästään kassatoimintojen käytännön järjestämistä, kuten kassojen määriä ja kassojen ja holvien lukitusta. Johtosäännön 10 ja 11 §:t puolestaan koskevat kassatoimintojen yhteydessä syntyviä vahingonkorvausvastuita, joita kuitenkin koskee yleinen vahingonkorvauslaki ja siten syrjäyttää johtosäännössä olevat alemmanasteiset määräykset. Näiden syiden vuoksi olisi perusteltua siirtää kassatoimintojen käytännön järjestämisestä päättävä johtokunnan tehtäväksi, jolle vastuu pankin toiminnan järjestämisestä muutoinkin kuuluu. Vahingonkorvausvastuusta on säädetty jo vahingonkorvauslaissa eikä siten ole tarvetta erityissäännöksiin. Suomen Pankin ohjesääntö (365/25) ei myöskään edellytä sanottujen asioiden osalta pankkivaltuusmiesten myötävaikutusta.

Edellä sanotuilla perusteilla johtokunta kunnioittaen esittää, että Pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 38 §:n nojalla päättäisivät

— kumota Suomen Pankin johtosäännön 10 ja 11 §:n nykyisessä muodossaan sekä

— muuttaa sanotun johtosäännön 7 §:n kuulumaan seuraavasti:

”johtokunnan tehtävänä on antaa määräykset ja ohjeet Suomen Pankin holvien ja kassojen hoitamisesta, niiden hoitajien vastuusta sekä pankin omistamien tai sen hallinnassa olevien velkasitoumusten, arvopapereiden, vakuuksien sekä talletusten hoitamisesta.”

Edellä sanotut Suomen Pankin johtosäännön muutokset tulevat voimaan 1.7.1990, jota ennen ne on julkaistava Suomen säädöskokoelmassa.”

Johtosäännön muutos on julkaistu säädöskokoelmassa (512/90) 30. toukokuuta 1990.

Suomen Pankin eläkesäännön ja perhe-eläkesäännön muutoksia

Pankkivaltuusmiehille 11. toukokuuta lähettämässään kirjelmässä johtokunta totesi, että valtion perhe-eläkejärjestelmässä on toteutettu kokonaisuudistus, joka tulee voimaan 1.7.1990. Perhe-eläkeuudistuksen keskeiset kohdat ovat lapsiperheiden ja etenkin lasten perhe-eläketurvan parantaminen, leskien saattaminen edunsaajina tasa-arvoiseen asemaan sukupuolesta riippumatta eli lesken eläkkeen antaminen myös miehille kaikissa perhe-eläkejärjestelmissä ja lesken perhe-eläkkeen suhteuttaminen eläkesovituksen avulla lesken työeläkkeeseen tai ansiotuloihin, joiden perusteella hänen tuleva työeläkkeensä lasketaan. Eläkesovituksella estetään ylisuurten leskeneläkkeiden muodostuminen. Perhe-eläkettä suoritetaan leskeneläkkeenä ja lapseneläkkeenä.

Koska Suomen Pankin eläkejärjestelmä noudattaa soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevaa valtion eläkejärjestelmää, johtokunta esitti kirjelmässään, että valtion perhe-eläkejärjestelmässä toteutetut muutokset tehdään myös Suomen Pankin 3.6.1969 vahvistettuun perhe-eläkesääntöön.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan 30. toukokuuta.

Marraskuun 28. päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet päättivät johtokunnan esityksestä muuttaa Suomen Pankin eläkesääntöä ja perhe-eläkesääntöä siten, että näitä sääntöjä ei enää 1.1.1991 lukien sovelleta Suomen Pankin setelipainon

palveluksessa olleisiin henkilöihin eikä näiden edunsaajiin. Sääntöjen muuttaminen liittyi päätökseen, jonka mukaan setelipainosta muodostettiin itsenäinen osakeyhtiö 1.1.1991 alkaen.

Yhteisömuodon muuttuessa Suomen Pankin eläkesäännön ja perhe-eläkesäännön piiriin kuuluva ja aikaisemmin kuulunut henkilöstö siirretään 1.1.1991 lukien työntekijäin eläkelain alaiseksi takautuvasti kunkin työsuhteen alusta. Eläketurvaa täydennetään lisäetujärjestelyin siten, että se säilyy entisen tasoisena.

Kuopion konttorin uudisrakennushanke

Pankkivaltuusmiehille 17. huhtikuuta lähettämässään kirjelmässä johtokunta totesi, että maan rahahuollon kehittämiseksi Suomen Pankin johtokunta on päättänyt hankkia kuusi automaattista setelinlajittelukonetta. Koneista kaksi sijoitetaan Vantaalle ja loput neljä Tampereen, Kuopion, Turun ja Oulun haarakonttoreihin. Täysautomaattisten lajittelukoneiden hankinta on käynyt välttämättömäksi mm. sen vuoksi, että pankki on viime vuosina joutunut kiinnittämään erityistä huomiota liikkeessä olevan setelistön turvallisuustekijöihin.

Edelleen kirjelmässä todettiin, että setelinlajittelun automatisointi aiheuttaa merkittäviä muutoksia Suomen Pankin haarakonttoreiden töiden organisoinnissa ja työvoiman tarpeessa. Automatisoinnin kanssa samansuuntaisesti vaikuttaa Suomen Pankin, rahalaitosten ja Posti- ja telelaitoksen välinen uusi rahahuoltosopimus, jonka johdosta lajittelevan konttorin käsittelemien rahalähetysten ja palautusten määrä kasvaa nykyisestä merkittävästi. Edelleen johtokunta totesi, että Kuopion konttorin nykyisen kiinteistön tilat eivät näissä muuttuneissa oloissa vastaa tarkoitustaan ja että nimenomaan varsinaiset työskentelytilat ovat liian pienet, jotta niissä voitaisiin asianmukaisella tavalla hoitaa lajittelevan konttorin tehtäviä. Myöskään turvallisuusnäkökohtia ei vanhassa kiinteistössä ole voitu riittävästi ottaa huomioon.

Johtokunta ilmoitti, että Kuopion kaupungin edustajien kanssa käydyissä alustavissa keskusteluissa on selvitetty, onko kaupungin alueella Suomen Pankin tarpeisiin soveltuvia tontteja. Kaupunki on osoittanut

ydinkeskustan läheisyydestä suurehkon alueen, josta voitaisiin erottaa sopivan kokoinen itsenäinen tontti Suomen Pankille. Tontti sijaitsee Puutarhakadun varrella Kuopion rautatieaseman ja linja-autoaseman läheisyydessä. Sijaintinsa ja maastonsa puolesta tämä tontti olisi varsin sopiva Suomen Pankin Kuopion konttorin tarpeisiin.

Johtokunta esitti, että pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla oikeuttaisivat johtokunnan

— hankkimaan Kuopion kaupungilta kolmannessa kaupunginosassa korttelissa n:o 37 Puutarhakadun varrella sijaitsevasta tontista n:o 11 noin 3 000 m²:n suuruisen tontinosan Kuopion kaupungin kanssa käytävissä neuvotteluissa sovittavaan hintaan ja muutoin johtokunnan sopiviksi katsomilla ehdoilla

— aloittamaan tälle tontille rakennettavan uuden pankkirakennuksen suunnittelun kevään 1990 aikana

— myymään Suomen Pankin Kuopion konttorin nykyisen kiinteistön.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan 25. huhtikuuta.

Kiinteistön myynti

Joulukuun 19. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet antoivat suostumuksensa siihen, että Suomen Pankki myy 25 miljoonan markan kauppahinnasta valtiolle (puolustusministeriölle) Janakkalan kunnan Tervakosken kylässä sijaitsevan Leirinmäki-nimisen tilan rno 1:1124. Tämä tila on muodostettu Suomen Pankin vuonna 1984 Tervakoski Oy:ltä määrälana ostamasta noin 4 hehtaarin suuruisesta maa-alueesta.

Osakemerkintöjä ja -ostoja

Pankin haarakonttoreiden henkilökunnan liikkuvuuden edistämiseksi pankkivaltuusmiehet antoivat johtokunnalle Suomen Pankin ohjesäännön 12 §:n 2 momentin ja 17 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla valtuudet ostaa Suomen Pankille seuraavat asunto-osakkeet:

— Kokous 21.3. Kuopion keskustan alueelta kaksi huoneistoa (3 h ja k sekä 2 h ja k).

— Kokous 30.5. Oulun keskustasta tai sen läheisyydestä enintään kuusi huoneistoa (2—4 h ja k).

— Kokous 19.9. Turun keskustasta tai sen läheisyydestä enintään kolme huoneistoa (2 h ja k).

Maaliskuun 13. päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta ilmoitti, että Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy:n hallitus on päättänyt ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiön osakepääoma korotetaan 20 milj. markasta 37.5 milj. markkaan antamalla 17 500 uutta 1 000 markan nimellisarvoista osaketta. Uudet osakkeet tarjotaan yhtiön osakkaiden merkittäviksi näiden aikaisemmin omistamien osakkeiden suhteessa.

Edellä olevaan viitaten johtokunta pyysi, että pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 12 §:n 2 momentin ja 17 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla oikeuttaisivat johtokunnan merkitsemään 9.1 milj. markalla Helsingin Rahamarkkinakeskus Oy:n uusia osakkeita. Määrä vastaa Suomen Pankin omistusosuutta, joka on 52 prosenttia yhtiön koko osakekannasta.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan 13.3.1990.

Suomen Pankin setelipainon yhtiöittäminen

Pankkivaltuusmiehille 24. toukokuuta lähettämässään kirjelmässä johtokunta totesi, että setelipainon Suomen Pankin toiminnasta erillinen toiminta ja hallintotapa on hyväksytty 1940-luvulla, jolloin setelipainon kirjanpito ja tase eriytettiin pankin kirjanpidosta. Vuonna 1977 setelipainosta muodostettiin tulosyksikkö. Juridisesti setelipaino on kuitenkin edelleen osa Suomen Pankkia.

Vuosien myötä setelipainon tuotantorakenne on merkittävästi monipuolistunut. Toisaalta setelipainon aikaisemmin yksin hallitsemille varmuuspainomarkkinoille on tullut muitakin yrittäjiä. Nykyisin setelipainon tuotanto on kotimaisia seteleitä lukuun ottamatta kilpailun alaista. Suomen Pankin liikevaihtoverottomuus, eläkejärjestelmä, kirjanpito määräykset jne. merkitsevät, että setelipainon on vaikea toimia muiden kilpai-

lijoiden tavoin. Suomen Pankin osana paino joutuu myös ottamaan huomioon keskuspankin yhteiskunnallisen aseman.

Lisäksi johtokunta totesi, että pohdittaessa setelipainon asemaa ja hallintomallia on päädytty osakeyhtiöön. Tällainen yhtiömuoto antaa joustavat mahdollisuudet kehittää setelipainon toiminnan eri lohkoja ja laajentaa liiketoimintaa. Osakeyhtiömallin hyvinä puolina ovat myös selkeästi määritellyt päätoisvalta- ja vastuukysymykset.

Edelleen johtokunta totesi, että setelipainon yhtiöittäminen ei merkitsisi muutosta setelipainon henkilökunnan asemaan; henkilökunta on jo tällä hetkellä työsuhteessa setelipainoon. Eläkekysymystä selvittäessään johtokunta on päättänyt siihen, että perustettavan yhtiön koko eläkevastuu vakuutettaisiin eläkevakuutusyhtiössä. Järjestelyn edellyttämä muutos työntekijäin eläkelakiin on vireillä.

Johtokunta esitti, että pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 12 §:n 2 momentin ja 17 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla antaisivat suostumuksensa siihen, että Suomen Pankki merkitsee perustettavan yhtiön koko osakepääoman eli 40 miljoonaa markkaa. Osakepääoma maksetaan apportina eli siten, että pankki sijoittaa yhtiöön osakepääomaa vastaavasti rahoitus-, vaihtoja käyttöomaisuutta ja perustettava yhtiö ottaa vastattavakseen sille siirtyviä lyhytaikaisia lainoja ja lakisääteisen eläkevastuun.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan 14.6.

Pääsopimus palvelussuhteen ehtojen määräytymisestä Suomen Pankissa

Pankkivaltuusmiesten 21. maaliskuuta pitämässä kokouksessa johtokunta totesi, että pankin kulloinkin voimassa olevat palvelussuhteen ehdot ovat vuodesta 1981 lukien määrättyneet nk. PES-sopimusjärjestelmän mukaisesti. PES-järjestelmän perustana on pysyväksi tarkoitettu pääsopimus, joka sisältää määräykset järjestelmän peruspiirteistä, kuten soveltamisalasta, neuvottelumenetelmästä ja erimielisyyksien ratkaisemisesta.

Pääsopimukseen on johtokunnan ja pankin henkilöstöyhdistyksen välisissä neuvotteluissa tehty eräitä, lähinnä teknisuonteisia muutoksia vuoden 1990 talven aikana.

Pankkivaltuusmiehet päättivät johtokunnan esityksestä omasta puolestaan vahvistaa Suomen Pankin ja Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys r.y:n välillä 2.3.1990 allekirjoitetun uudistetun pääsopimuksen palvelussuhteen ehtojen määräytymisestä Suomen Pankissa.

PES-sopimus Suomen Pankin toimenhaltijain vuosilomasta

Pankkivaltuusmiesten kokouksessa 21. maaliskuuta johtokunta totesi, että Suomen Pankin toimenhaltijain vuosilomaoikeudet määräytyvät 21.4.1981 allekirjoitetun vuosilomaa koskevan PES-sopimuksen perusteella. Pankkivaltuusmiehet ovat omasta puolestaan hyväksyneet tämän sopimuksen 29.4.1981.

Tämä sopimus korvattiin uudella Suomen Pankin toimenhaltijain vuosilomaa koskevalla PES-sopimuksella, jonka Suomen Pankki ja Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys r.y. allekirjoittivat 2.3.1990. Merkittävin muutos uudessa vuosilomasopimuksessa on vuosilomajaksotuksen uudistaminen. Tämä merkitsee mm. sitä, että toimenhaltija saa siirtää myöhemmin vuosina pidettäväksi sen osan vuosilomasta, joka ylittää 20 työpäivää. Säästöissä (lomapankissa) saa kulloinkin olla korkeintaan 100 työpäivää. Muilta osin muutokset aikaisempaan vuosilomasopimukseen ovat teknisiä.

Pankkivaltuusmiehet päättivät omasta puolestaan vahvistaa Suomen Pankin ja Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys r.y:n välillä allekirjoitetun vuosilomaa koskevan PES-sopimuksen.

Suomen Pankin viran- ja toimenhaltijain palkkaus

Joulukuun 27. päivänä 1989 solmittiin valtion virkaehtosopimus sopimuskaudeksi 1.3.1990—29.2.1992. Sopimus noudatteli valtakunnansovittelijan Kallion vuosiksi 1990 ja 1991 tekemää ehdotusta talous- ja tulopoliittiseksi kokonaisratkaisuksi.

Kokouksessaan maaliskuun 21. päivänä pankkivaltuusmiehet vahvistivat johtokunnan ja Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys r.y:n 2.3.1990 allekirjoittaman PES-sopimuk-

sen Suomen Pankin toimenhaltijain palkkauksen tarkistamiseksi sopimuskautena 1.3.1990—29.2.1992.

Sopimus perustuu Kallion sopimukseen. Sen mukaan palkkoja tarkistetaan seuraavasti:

— 1.3.1990 tarkistus on 3.4 %.

— 1.10.1990 tarkistus on 2 %.

— Ansiokehitystakuulausekkeen mukaiset välitarkistusneuvottelut käydään viimeistään helmikuussa 1991 ja lopullinen tarkistusneuvottelu viimeistään helmikuussa 1992.

Lisäksi pankkivaltuusmiehet päättivät, että myös johtokunnan palkkausta tarkistetaan vastaavalla tavalla.

Johtokunta

Tasavallan presidentti myönsi huhtikuun 11. päivänä johtokunnan jäsenelle Pentti Uusivirralle hänen pyytämänsä eron virastaan Suomen Pankin johtokunnassa 16. toukokuuta lukien. Toukokuun 4. päivänä tasavallan presidentti nimitti johtokunnan jäsenen virkaan Suomen Pankin johtajan valtiotieteen tohtori Markku Puntilan 16.5. alkaen.

Toukokuun 30. päivän kokouksessaan pankkivaltuusmiehet vahvistivat johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten välisen uuden tehtävänjaon.

Johtokunnan jäsenet Harri Holkeri ja Kalevi Sorsa olivat koko kertomusvuoden virkavapaina.

Kertomusvuoden päättyessä johtokunnan virassa toimivilla jäsenillä oli seuraavat luottamustoimet elinkeinoelämän piirissä:

Johtokunnan puheenjohtaja *Rolf Kullberg*

— Kymmene Oy, hallituksen jäsen

— Teollisen Kehitysyhteistyön Rahoitus Oy, hallintoneuvoston jäsen

Johtokunnan jäsen *Ele Alenius*

— Eka-yhtymä, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

— Meira Oy, hallintoneuvoston jäsen

— Setec Oy, hallituksen puheenjohtaja (1.1.1991 alkaen)

Johtokunnan jäsen *Esko Ollila*

— Enso-Gutzeit Oy, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

— Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva, hallintoneuvoston jäsen

— Rantasipi Oy, hallintoneuvoston jäsen

— Suomen itsenäisyyden juhlarahasto, hallituksen puheenjohtaja (1.1.1991 alkaen)

— Suomen Vientiluotto Oy, hallituksen jäsen

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinään ovat vuonna 1991 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Joensuun konttori: valvojat toimitusjohtaja Mauri Heimo Kalervo Vänskä ja kansliapäällikkö, lääninneuvos, varatuomari Niilo Antero Koistinen sekä varamiehet hallintojohtaja, valtiotieteen kandidaatti Matti Ensio Juhani Halonen ja pormestari, varatuomari Onni Naakka;

Jyväskylän konttori: valvojat maanviljelysneuvos, agronomi Ingmar Gottfried Finskas ja kaupunginjohtaja Jaakko Kalevi Lovén sekä varamies lääninoikeuden ylituomari, varatuomari Eero Emil Herman Jauhiainen;

Kotkan konttori: valvojat asianajaja, varatuomari Leif Gunnar Thuresson Häggblom ja verotusneuvos, varatuomari Toivo Verner Rikkinen sekä varamies toimitusjohtaja, merkonomi Antero Anttila;

Kuopion konttori: valvojat poliisimestari, varatuomari Erkki Juhani Vahronen ja agronomi Pauli Uolevi Ilva sekä varamiehet hioikeudenneuvos, varatuomari Juha Antero Voutilainen ja kaupungin rahoitusjohtaja Esa Ilmari Hurme;

Lahden konttori: valvojat apulaiskaupunginjohtaja, oikeustieteen kandidaatti Juha Kaarlo Tapio Arvela ja poliisimestari, oikeustieteen kandidaatti Pekka Tapani Ojala sekä varamies tavaratalonjohtaja, ekonomi Toivo Tapio Tikanoja;

Mikkelin konttori: valvojat lääninneuvos Viljo Uolevi Lehtolainen ja pormestari Jorma Kalevi Pekonen sekä varamies markkinointijohtaja, merkonomi Erkki Heikki Nevasaari;

Oulun konttori: valvojat kaupungintaloustarkastaja, ekonomi Ville Kalevi Matturi ja lääninpoliisineuvos, varatuomari Erkki Eino Haikola sekä varamies raastuvanoikeuden pormestari, oikeustieteen lisensiaatti Lauri Jorma Tirinen;

Porin konttori: valvojat apulaiskaupunginjohtaja, varatuomari Mikko Sävelä ja talousjohtaja, ekonomi Antti Kalervo Lipsanen sekä varamies verojohtaja, varatuomari Jorma Kalevi Saarivuo;

Rovaniemen konttori: valvojat konttoripäällikkö, ekonomi Seppo Olavi Söderlund ja piirirakennuspäällikkö, diplomi-insinööri Heikki Mikael Annanpalo sekä varamies markkinointipäällikkö Lauri Pitkänen;

Tampereen konttori: valvojat tullijohtaja, valtiotieteen kandidaatti Veikko Armas Sepänen ja kunnallispormestari, varatuomari Pentti Järvelä sekä varamies teollisuusasiamies, insinööri Pertti Päiviö Sormunen;

Turun konttori: valvojat kaupunkineuvos Heikki Alarik Löyttyniemi ja professori Jaakko Ilmari Nousiainen sekä varamiehet kansliapäällikkö Paavo Aarne Sakari Heinonen ja toimitusjohtaja Teuvo Toivo Tapio Lehtinen;

Vaasan konttori: valvojat varatuomari Hans-Erich Slotte ja vs. professori Kauko Kalervo Mikkonen sekä varamiehet apulaiskaupunginjohtaja, diplomi-insinööri Seppo Sanaksenaho ja lääninneuvos Markku Johannes Luoma.

Pankkivaltuusmiehet

Kokouksessaan 9. helmikuuta pankkivaltuusmiehet merkitsivät tiedoksi, että eduskunta oli myöntänyt 21.12.1989 metsänhoitaja Mauri Miettiselle pyynnöstä vapautuksen eduskunnan pankkivaltuusmiesten jäsenyydestä hänen tultuaan nimitetyksi sosiaali- ja terveysministeriksi 1.1.1990 alkaen. Lisäksi pankkivaltuusmiehet merkitsivät tiedoksi, että eduskunnan valitsijamiehet olivat 7.2.1990 valinneet pankkivaltuusmieheksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi filosofian tohtori Tuure Junnilan vapautuksen saaneen sosiaali- ja terveysministeri Mauri Miettisen sijaan. Suppeampaan pankkivaltuustoon oli Miettisen sijaan määrätty professori Erkki Pystynen.

Helmikuun 9. päivänä pitämässään järjestymiskokouksessa pankkivaltuusmiehet valitsivat puheenjohtajakseen professori Erkki Pystysen. Täten pankkivaltuusmiehinä toimivat kertomusvuoden aikana seuraavat eduskunnan valitsijamiesten valitsemat henkilöt:

Pystynen, Erkki, professori, puheenjohtaja,
Hietala, Pertti, kaupunginjohtaja, varapuheenjohtaja,
Maijala, Matti, toimitusjohtaja,
Perho, Heikki, maanviljelysneuvos,
Junnila, Tuure, filosofian tohtori,
Kalliomäki, Antti, liikunnanopettaja,
Ranta, Jussi, insinööri,
Väyrynen, Paavo, valtiotieteen tohtori,
Westerlund, Henrik, maanviljelijä.

Näistä kolme ensin mainittua muodostivat suppeamman pankkivaltuuston.

Tilintarkastajat

Eduskunnan valitsijamiehet toimittivat 20.

Helsingissä 21. päivänä maaliskuuta 1991

ERKKI PYSTYSEN

PERTTI HIETALA
HEIKKI PERHO
ANTTI KALLIOMÄKI
PAAVO VÄYRYNEN

MATTI MAIJALA
TUURE JUNNILA
JUSSI RANTA
HENRIK WESTERLUND

Heikki T. Hämäläinen

maaliskuuta Suomen Pankin tilintarkastajien ja heidän varamiestensä vaalin ja valitsivat tilintarkastajiksi vuoden 1990 tilejä tarkastamaan seuraavat henkilöt:

Aaltonen, Markus, taloustieteiden maisteri,
Seppänen, Esko, kauppatieteiden kandidaatti,
Zyskowitz, Ben, oikeustieteen kandidaatti,
Mattila, Kalevi, kaupunkitarkastaja ja
Kettunen, Pentti, merkantti.

Tilintarkastajien varamiehet:

Björklund, Ilkka-Christian, valtiotieteen lisen-
siaatti,
Pohjola, Markku, varatuomari,
Viinanen, Iiro, diplomi-insinööri,
Kokko, Heikki, maanviljelijä ja
Melin, Ingvar S., kauppatieteiden lisen-
siaatti.

Tilintarkastajat valitsivat 14. kesäkuuta puheenjohtajakseen taloustieteiden maisteri Markus Aaltosen.

